

94. Torstaina 27 päivänä syyskuuta 1990

kello 12

Päiväjärjestys

Ilmoituksia

Ulkopuolella päiväjärjestyksen

Siv.

hookana-Asunmaa ja Kauppinen, tästä ja huomista päivästä sairauden vuoksi edustajat Moilanen ja Nieminen sekä yksityisasioiden takia edustajat Särkijärvi ja Taxell sekä ensi lokakuun 2 päivään yksityisasioiden vuoksi ed. Tähkämaa.

tehdään päätös ed. Anderssonin ym. kansaneläkeuudistuksen IV vaiheen toteuttamista koskevasta välikysymyksestä 3203

Pöydällepanoa varten esitellään:

Laki- ja talousvaliokunnan mietintö n:o 15 hallituksen esityksestä laiksi ortodoksisesta kirkkokunnasta annetun lain 41 §:n muuttamisesta (HE n:o 76) 3205

Puhetta johtaa puhemies Sorsa.

Nimenhuudossa merkitään poissa oleviksi edustajat E. Aho, Björklund, Isohookana-Asunmaa, Kalima, Kauppinen, Kietäväinen, Kuuskoski-Vikatmaa, Kärhä, Moilanen, Nieminen, Paasio, Pokka, Rehn, Renlund, Särkijärvi, Taxell, Tennilä ja Tähkämaa.

Ilmoitusasiat:

Lomanpyynnöt

Vapautusta eduskuntatyöstä saavat tästä päivästä yksityisasioiden takia edustajat Iso-

Uusia hallituksen esityksiä

Puhemies: Ilmoitetaan, että tasavallan presidentin kirjelmän ohella kuluvaan syyskuun 21 päivästä ovat eduskunnalle saapuneet hallituksen esitykset n:ot 141, 143, 144, 146—149 ja 151, jotka nyt on edustajille jaettu.

Ed. Anderssonin ym. välikysymys kansaneläkeuudistuksen IV vaiheen toteuttamisesta

Puhemies: Ulkopuolella päiväjärjestyksen tehdään päätös ed. Anderssonin ym. välikysymyksestä, joka koskee kansaneläkeuudistuksen IV vaiheen toteuttamista. Keskustelu asiasta julistettiin viime istunnossa päättyneeksi.

Valtiopäiväjärjestyksen 37 §:n 2 momentin mukaisesti esitän nyt eduskunnan hyväksyttäväksi yksinkertaisen päiväjärjestykseen siirtymisen, jonka sanamuoto on seuraava: ”Kuultuansa annetun selityksen eduskunta siirtyy päiväjärjestykseen.” Kutsun tätä puhemiehen ehdotukseksi.

Vastoin puhemiehen ehdotusta on tehty neljä ehdotusta perustellun päiväjärjestykseen siirtymisen sanamuodoksi, jotka ovat seuraavat:

Ed. Andersson ed. Juhantalon kannattamana on ehdottanut seuraavaa sanamuotoa: "Kuultuaan hallituksen vastauksen eduskunta edellyttää,

että hallitus antaa eduskunnalle välittömästi esityksen kansaneläkeuudistuksen neljännen vaiheen mukaisesti puolisoaleneman poistamisesta kokonaan sekä esityksen eläkeindeksin korjaamisesta ja syntyneen jälkeenjääneisyyden poistamisesta

sekä antaa esityksen muiden perusturvan muotojen saattamisesta samalle täyden kansaneläkkeen mukaiselle, yhtenäiselle tasolle, mikä edellyttää opintotuen lisäämistä ja opintorahaosuuden nostamista, työttömyysajan turvan ja sairausvakuutuspäivärahojen sekä lasten kotihoidon tuen korottamista,

toteaa, että hallitus ei nauti eduskunnan luottamusta,

ja siirtyy päiväjärjestykseen."

Ed. Aittoniemi ed. Riihijärven kannattamana on ehdottanut seuraavaa sanamuotoa:

"Kuultuaan hallituksen vastauksen eduskunta toteaa, että hallitus

ei ole poistanut kansaneläkkeen lisäosan puolisoalenemaa vaan luo esityksellään lisää epäoikeudenmukaisuudesta kärsiviä eläkeläisryhmiä,

ei ole ryhtynyt toimiin kansaneläkkeiden riittävän tasokorotuksen toteuttamiseksi,

ei ole ryhtynyt toimiin eri eläkejärjestelmien indeksitarkistusten yhtenäistämiseksi TEL-indeksin mukaan suoritettavaksi,

ei ole hoitanut kotona työtä tekevien eläketurvan kuntoon saattamista,

ei ole lukuisista lupauksistaan huolimatta toteuttanut riittävän laajaa ja korkeaa perusturvaa, jossa otettaisiin huomioon eläkeläiset, opiskelijat, työttömät, kotona työtä tekevät, osapäivätyöntekijät ja muut toimeentulovaikkeuksista kärsivät,

eikä ole ryhtynyt riittäviin toimiin eläkeläisten verotuksen keventämiseksi myös kunnallisverotus huomioon ottaen,

ja siirtyy päiväjärjestykseen."

Ed. Moilanen ed. Kankaanniemen kannattamana on ehdottanut seuraavaa sanamuotoa:

"Kuultuaan hallituksen vastauksen eduskunta toteaa,

että hallitus ei ole toteuttanut kattavaa perusturvauudistusta oikeudenmukaisen sosiaaliturvan kehittämiseksi erityisesti niille, jotka joutuvat elämään vähimmäisturvan varassa,

ei ole luonut edellytyksiä sille, että kotihoidon tuesta kehitetään sosiaali- ja eläketurvan takaava hoitopalkka lasta, vanhusta, vammaista ja sairasta kotona hoitavalle,

ei ole kehittänyt kansaneläkejärjestelmää eikä ole luonut selkeää suunnitelmaa kansaneläkeuudistuksen neljännen vaiheen toteuttamiseksi,

ei ole ryhtynyt riittäviin ja tehokkaisiin toimenpiteisiin avioliitossa elävien saattamiseksi tasavertaisiksi tulo- ja varallisuusverotuksessa erityisesti velkojen korkojen vähennysoikeuden osalta sekä kansaneläkkeen lisäosan aviopuolisolta rankaisevan puolisoaleneman poistamiseksi kokonaan ja viipymättä,

ja edellyttää, että hallitus toteuttaa kansaneläkeuudistuksen neljännen vaiheen viipymättä sekä antaa esityksen perustoimeentuloturvan toteuttamisesta,

ja siirtyy päiväjärjestykseen."

Ed. Soininvaara ed. U. Leppäsen kannattamana on ehdottanut seuraavaa sanamuotoa:

"Kuultuaan hallituksen vastauksen eduskunta toteaa,

että sosiaaliturvajärjestelmämme sisältää suuren määrän epäjohtonmukaisuuksia ja epäoikeudenmukaisuuksia, minkä vuoksi sosiaaliturva jakautuu kansalaisten kesken kovin epätasaisesti ja sattumanvaraisesti joidenkin joutuessa elämään kohtuuttomassa taloudellisessa ahdingossa, ja että sosiaaliturvalainsäädäntö kannustaa ja suorastaan pakottaa kansalaisia epätarkoituksenmukaiseen käyttäytymiseen etuuksien menettämisen pelossa,

sekä edellyttää, että hallitus ryhtyy valmistelevaan kattavaa, omatoimisuuteen kannustavaa ja välillisetkin pitkän ajan vaikutukset huomioon ottavaa sosiaaliturvauudistusta toteutusaikatauluineen, jonka pohjana on yhtenäinen perustulojärjestelmä,

ja siirtyy päiväjärjestykseen."

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Puhemies: Päiväjärjestykseen siirtymistä koskevista ehdotuksista äänestettäessä ehdotan meneteltäväksi siten, että ensin äänestetään ed. Anderssonin ehdotuksesta ed. Moilasan ehdotusta vastaan, sitten voittaneesta ed. Aittoniemen ehdotusta vastaan, tämän jälkeen voittaneesta ed. Soininvaaran

ehdotusta vastaan ja lopuksi voittaneesta ehdotuksesta puhemiehen ehdotusta vastaan.

Menettelytapa hyväksytään.

Äänestykset ja päätös:

1) Äänestys ed. Moilasan ja ed. Anderssonin ehdotusten välillä.

Ed. Moilasan ehdotus "jaa", ed. Anderssonin ehdotus "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 117 jaa- ja 56 ei-ääntä, 8 tyhjää; poissa 18. (Koneään. 1)

Eduskunta on tässä äänestyksessä hyväksynyt ed. Moilasan ehdotuksen.

2) Äänestys ed. Aittoniemen ja ed. Moilasan ehdotusten välillä.

Ed. Aittoniemen ehdotus "jaa", ed. Moilasan ehdotus "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 123 jaa- ja 55 ei-ääntä, 3 tyhjää; poissa 18. (Koneään. 2)

Eduskunta on tässä äänestyksessä hyväksynyt ed. Aittoniemen ehdotuksen.

3) Äänestys ed. Soininvaaran ja ed. Aittoniemen ehdotusten välillä.

Ed. Soininvaaran ehdotus "jaa", ed. Aittoniemen ehdotus "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 136 jaa- ja 44 ei-ääntä; poissa 19. (Koneään. 3)

Eduskunta on tässä äänestyksessä hyväksynyt ed. Soininvaaran ehdotuksen.

4) Äänestys ed. Soininvaaran ehdotuksesta puhemiehen ehdotusta vastaan.

Puhemiehen ehdotus "jaa", ed. Soininvaaran ehdotus "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 113 jaa- ja 68 ei-ääntä; poissa 18. (Koneään. 4)

Eduskunta on hyväksynyt puhemiehen ehdotuksen.

Asia on loppuun käsitelty.

Päiväjärjestyksessä oleva asia:

Laki- ja talousvaliokunnan mietintö n:o 15 (HE n:o 76)

pannaan pöydälle puhemiesneuvoston ehdotuksen mukaisesti huomiseen täysistuntoon.

Puhemies: Eduskunnan seuraava varsinainen täysistunto on huomenna kello 13, kyselytunti tänään kello 17.

Täysistunto lopetetaan kello 12.11.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Erkki Ketola

